

Як створювати майбутнє?

6 уроків з розмов
з молодими лідерами
і лідерками

З грудня 2023 року по лютий 2024 року команда Ashoka у Польщі, Чехії та Словаччині провела дослідження, яке підготувало нас до розробки програми "Молодіжне лідерство для нового майбутнього". Програма реалізується у співпраці з Save the Children та Академією гуманітарного лідерства.

У ширшому дослідженні ми розглянули відповіді понад 200 осіб (65 з Польщі, 65 з України, 35 із Словачії і 40 з Чехії). Більшість з них були віком від 20 до 30 років. Ми мали честь поспілкуватися з приблизно 70 лідерами_ками, щоб отримати інформацію про їхні поточні завдання, потреби та плани, а також про те, на чому вони зараз зосереджені. Ми спілкувалися з людьми, які довели свою мотивацію змінювати світ, які успішно реалізовували ініціативи, спрямовані на зміни — з емпатією та рішучістю до співпраці заради спільного блага. Їхню енергію та вплив варто зберегти, тому ми уважно вислухали їх, щоб зрозуміти, як ефективно зменшити перешкоди для залучення молоді.

УРОК 1

Потреба справжньої відданості

**У мене є голос щодо цього...
"Youngwashing".**

Молоді лідери_ки, з якими ми спілкувалися, виконують різні ролі. Вони створюють і запускають власні ініціативи на близькі їм теми, працюють над змінами у визнаних організаціях та інституціях, проводять дослідження в університетах, щоб внести нові знання у вирішення конкретних соціальних проблем, і розвивають діяльність, спрямовану на створення екосистеми підтримки в різних сферах. Це творці змін, які визнають соціальні виклики та хочуть брати участь у їх вирішенні. Але коли справа доходить до вирішення проблем на організаційному чи соціальному рівні, вони часто натикаються на стіну – «про нас без нас» чи співпраця, яка закінчується груповим фото з молоддю в соцмережах. Ми помічаємо і цінуємо винятки, але в більшості випадків двері для молоді закриті.

Існує глибока потреба в більшому просторі для вираження того, як молодь сприймає такі соціальні виклики, а також більше можливостей, які б дозволяли молодим людям брати в них справжню участь.

УРОК 2:

Напружений робочий графік

Я постійно перемикаюся між школою, роботою, театром і громадською діяльністю. Саме переключення виснажливе, не кажучи вже про особисті та сімейні справи...

Наскільки зайнята сучасна молодь? Більше, ніж більшість старших може собі уявити. Багато молодих змінотворців поєднують навчання в школі чи університеті з постійною роботою, щоб забезпечити себе фінансово, а вся їхня громадська активність та діяльність з впровадження змін є додатковою роллю до інших ролей. У неоплачуваній громадській діяльності немає оплачуваних відпусток або понаднормових. Наприклад, один з молодих лідерів кількох успішних соціальних кампаній у Польщі також працює на 2/3 у сфері маркетингу і навчається в медичному університеті; інша учасниця дослідження працює 18 годин на тиждень, вивчає право і додатково координує кілька соціальних проєктів на рік, залучаючи десятки шкіл.

І все це у віці, коли вони починають особисте життя з усім, що з ним пов'язано - експериментами, пошуком себе і своїх сильних сторін, пошуком супутника життя, способу побуту і багато іншого, не кажучи вже про специфічну ситуацію, в якій опинилися українські змінотворці через війну. Їхні графіки дуже напружені. Багато молодих людей говорили про "пошук свого місця у світі", про високий рівень мотивації та енергію для здійснення соціального впливу. Але час - дуже обмежений ресурс, часто недостатній.

Яка ж тут потреба? Ми вважаємо ключовою потребою - усвідомлення, з чим мають справу молоді лідери_ки. Потрібен діалог між поколіннями, взаєморозуміння та прийняття. Інші специфічні потреби описані у відповідних питаннях нижче.

УРОК 3:

Фінансові проблеми

Я не зможу з задоволенням платити квартплату, мені теж потрібні гроші на життя.

Молоді люди стикаються з припущенням старших, що вони повинні бути вдячні за можливість працювати безкоштовно в рамках навчання та набуття досвіду. Молоді люди не сперечаються, але це має свої межі, якими часто нехтують. Як згадувалося раніше, вони часто намагаються знайти час між навчанням, оплачуваною роботою та пошуком підробітків, щоб забезпечити свій побут і громадську активність. Що стосується діяльності, спрямованої на суспільні зміни, то часто вони змушені займатися цим безоплатно, що в деяких випадках призводить до вигорання. Індивідуальна боротьба молоді перегукується з боротьбою молодіжних ініціатив та організацій. З одного боку, вони стикаються з тими ж проблемами, що і весь сектор соціального підприємництва. З іншого боку, для для молодих змінотворців це є більш складним завданням. Існуюча фінансова підтримка часто доступна для вже існуючих організацій, але не для нових, які потребують професіоналізації та розвитку, потребують оплати роботи для серйозного залучення молодих лідерів, так і оплати роботи для професіоналів з необхідними навичками. Молоді люди також мають обмежений досвід роботи та контактів, щоб заповнити цю прогалину. Все це в поєднанні з великим робочим навантаженням створює складний коктейль для молодих лідерів_ок.

Щоб запровадити зміни, нам потрібно зробити кілька кроків вперед:

- 1.** Створити можливості для процесу змін та залучення молодих лідерів_рок на оплачувані посади в існуючих організаціях та установах.
- 2.** Створювати можливості для процесу змін під час формальної освіти - хоча це і неоплачувана робота, але вона дає молодим людям можливість творити зміни та зростати як особистість в шкільний час, а в позашкільний час мати час на вирішення фінансових питань.
- 3.** Забезпечити фінансову підтримку новим молодіжним ініціативам інвестуючи в професіоналізацію.

УРОК 4:

Вигорання та боротьба за ментальне здоров'я

Це як ходити по канату між депресією через стан світу або вигорання, намагаючись зробити світ кращим.

Постійний дефіцит часу, перевантаження очікуваннями та зобов'язаннями, позбавляє можливості відпочивати і навчатись емоційній регуляції в безпечному просторі - і все це негативно впливає на всіх молодих людей. Молоді лідери_ки також страждають від активістського вигорання, і це трапляється навіть серед підлітків. Ця проблема особливо зачіпає тих, хто працює над питаннями клімату, адже ця тематична сфера є особливо складною, помітні результати досягаються тільки через десятиліття, а індивідуальний вплив не є відчутним, тому взагалі важко відчувати задоволення від своїх старань. Деякі молоді змінотворці також усвідомлюють, наскільки глибокі мають бути соціальні зміни, не можуть уявити собі шлях, який приведе до цих системних змін, і це їх розчаровує.

Ми бачимо тут кілька потреб:

- 1.** Діалог між поколіннями, взаєморозуміння і прийняття - без недооцінки ситуації.
- 2.** Підтримка молодих лідерів_рок у навчанні відпочинку, справлятися з тиском, розвивати психічну стійкість і регулярно знаходити радість, яка підтримуватиме їх у довгостроковій роботі над серйозними соціальними проблемами.
- 3.** Показ ініціатив, історій успіху та прогресу в системних змінах або, принаймні, опис шляху до системних змін, які сприятимуть психічному здоров'ю та інтересу до цих ініціатив.

УРОК 5:

Як працювати разом

У мене є досвід роботи в моїй тематиці, але не з побудовою організації та управління.

Молоді лідери_ки мають енергію та рішучість активно вирішувати соціальні виклики. Однак, коли вони потрапляють у ситуацію, коли їм доводиться співпрацювати з більшою кількістю людей, вони стикаються з рядом практичних проблем. Як керувати проектами, командами та організаціями? Як знайти потрібних людей із певними навичками, необхідними для просування вперед (маркетинг, збір коштів, графічний дизайн, бухгалтерський облік, право тощо)? Як співпрацювати щодня, хто має керувати діяльністю та приймати рішення? Як ефективно використовувати час і працювати з волонтерами? Так багато питань, з якими вони стикаються вперше. Ці теми стають особливо актуальними, коли виникає криза (наприклад, пандемія чи повна ескалація війни в Україні). Ми помічаємо їх мотивацію до дій, ініціативність в ідеях та їх втілення. У той же час тяга до роботи у динамічному режимі робить ще складнішим навчання з побудови та управління командами.

Ми бачимо тут низку потреб:

- 1.** Чітко пояснити основи співпраці та передачі знань в студентських організаціях, а не починати все з нуля, знову і знову.
- 2.** Тематичні воркшопи як відповідь на конкретні потреби, поєднуючи спеціальні знання з практичним використанням у проектах чи організаціях.
- 3.** Мати можливість запитати більш досвідчених, в ідеалі - різних наставників, з якими можна вирішити певні конкретні питання.
- 4.** Виявити талановитих молодих людей зі спеціалізованими навичками, які якісно виконують свою роботу.
- 5.** Публічно закликати людей, які діють з «рівня любові», не відмовилися від бажання змінити світ на краще і мати можливість співпрацювати, долучатися до цього процесу і брати активну участь в ньому.
- 6.** Створення набору навичок управління організацією до того, як вони знадобляться.

УРОК 6

Потреба у спільноті змінотворців

**Іноді я відчуваю себе
Робінзоном Крузо.**

Молоді змінотворці часто відчувають себе самотніми. Ми спостерігаємо три причини. По-перше, соціальний інноватор зазвичай перший, хто розробляє діяльність та має особистий інтерес у справі. По-друге, підтримка локалізується “бульбашками” навколо великих міст, які недоступні для тих, хто живе далеко від них. По-третє, тема, що розглядається, може бути специфічною. Молоді змінотворці не завжди мають поруч людей, які розділяють їх бачення світу. Це може мати наслідки для їхнього сприйняття власної цінності та здоров'я. Тому їм потрібна спільнота. Це може бути характерно для змінотворців загалом, але може бути більш складним завданням для молодих змінотворців, адже вони перебувають на початку свого життєвого шляху, до того ж на їх систему побудови стосунків мала вплив пандемія Ковіду. Ми вважаємо, що спільнота може не тільки допомогти особисто та практично, а й надихати та запалювати до змін, особливо у випадку міжнародних контактів.

Ми відчуваємо їх потребу мати групу підтримки серед ровесників, які поділяють бачення змінотворців світу і вже займають керівні посади. Тобто мати можливість бути та спілкуватися з людьми, які мають справу зі схожими проблемами, ділитися досвідом та порадами. Вони перш за все шукають людських відносин, довгострокових, чогось більшого, ніж зустріч за кавою або програму, яка закінчується через три місяці. Вони оцінили б стабільну платформу для молодих людей. І їм достатньо познайомитися та тримати контакт одне з одним, далі вони можуть впоратися з наступними кроками самостійно. Важливо знаходити інклюзивні способи подолання географічних та особистих бар'єрів.

Підтримка молодіжних ініціатив через розуміння та співпрацю

Розуміння цих викликів має допомогти бути більш прихильними до молодіжних ініціатив. Зменшення тиску очікувань і підвищення рівня вдячності вважаємо хорошим способом для покращення співпраці між поколіннями. Подібні висновки були опубліковані в нашому звіті про мапування екосистеми підтримки молодих людей у Польщі, де опитані молоді люди просили, щоб їх сприймали більш серйозно у діалогах, вони заявляли про потребу у фінансових ресурсах для підтримки їхніх ініціатив, а не лише у порадах, вони визнали, що їм доводиться стикатися з тиском і підкреслювали потребу в можливості просто розслабитися і відчути радість у групах однолітків. Політика Ашоки щодо залучення молоді підтримує реакцію на ці потреби та виклики, а наші партнери по проекту з Save the Children та Академії гуманітарного лідерства також визнають необхідність працювати над зміцненням психологічної стійкості та пропонують кілька освітніх ресурсів, які будуть корисними не лише працівникам гуманітарного сектору, а й усім соціальним лідерам. Ми також вважаємо, що проект «Молодіжне лідерство для перспективного майбутнього» - це локація, де ми вирішуємо багато з вищезгаданих потреб і викликів, і де ми створюємо простір для того, щоб молоді люди були почуті, а також посправжньому залучені до участі.

Про Ашоку: Наш світ змінюється у глибинний спосіб. Хоча ми не знаємо, які проблеми виникнуть завтра, ми знаємо, що вони ставатимуть усе більш складними та взаємопов'язаними. Тому, як ніколи, нам потрібні люди, які будуть співпрацювати та пропонувати креативні рішення. Ашока - це глобальна організація, яка знаходить та підтримує провідних світових соціальних підприємців, вивчає закономірності їхніх інновацій та мобілізує світову спільноту, яка приймає ці нові умови для побудови світу, де всі громадяни є потужними і роблять свій внесок і сприяють позитивним змінам.

Хочете дізнатися більше? Відвідайте веб-сайт програми [Youth Leadeerging Future](#).

Humanitarian
Leadership
Academy